

הודעה בדבר הגשת בקשה לאישור הסכם פשרה

לפי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות")
בעניין ת"צ (מחוזי מרכז-לוד) 4552-12-13 רוזנבוך נכסים בע"מ נ' בנק לאומי לישראל בע"מ ("רוזנבוך")
ובעניין ת"צ (מחוזי מרכז) ת"צ 14-10-24546 יעלים נכסים והשקעות בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ
("יעלים")

ניתנת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות, כי ביום 3.12.2023, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, בקשה לאישור שני הסכמי פשרה נפרדים (להלן ביחד: "הסכם הפשרה"), אשר נחתמו בהליכים: ת"צ 4552-12-13 רוזנבוך נכסים בע"מ נ' בנק לאומי לישראל בע"מ; ות"צ 14-10-24546 יעלים נכסים והשקעות בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "ההליכים הייצוגיים").

בהליכים הייצוגיים נטען, בין היתר, כי בנק לאומי לישראל בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנקים") גבו וגובים מלקוחותיהם עמלת פירעון מוקדם מופרזת בעת פירעון מוקדם של הלוואות שאינן לדירור, וכי הגביה המופרזת מתבטאת בכך ששני הבנקים מחשבים ביתר את רכיב תשלום הפרשי הריביות בעמלת הפירעון המוקדם, באופן הסותר את הוראת ניהול בנקאי תקין 454, אשר חלה על פירעונות מוקדמים של הלוואות שאינן לדירור (להלן: "הוראה 454").

כל אדם אשר נמנה עם קבוצת התובעים המיוצגים, כהגדרתם להלן, ו/או גוף כהגדרתו בסעיף 18(ד) לחוק תובענות ייצוגיות, רשאי להגיש לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד התנגדות מנומקת להסכם הפשרה וכן להמלצה המוסכמת בעניין גמול ושכר טרחה עד ליום 11.2.2024 (להלן: "התנגדות"). הוגשה התנגדות כאמור, רשאים הצדדים להליכים הייצוגיים להגיש בתוך מועד שיקבע בית המשפט תגובה להתנגדות.

כמו כן, בפרק הזמן האמור לעיל, רשאי כל אדם אשר נמנה עם קבוצת התובעים המיוצגים, כהגדרתם להלן, להגיש לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה להתיר לו לצאת מן הקבוצה עליה יחול הסכם הפשרה הרלוונטי לו (להלן: "בקשת פרישה").

בכפוף להוראות הסכם הפשרה, יחייב הסכם הפשרה את כל הנמנים עם קבוצת התובעים המיוצגים, אשר לא ביקשו לפרוש מן הקבוצה כדין ובית המשפט אישר את בקשתם.

תמצית הסכם הפשרה

הגדרת הקבוצה

1. "כל לקוחות הבנק אשר פרעו בפירעון מוקדם הלוואות לא מפוקחות בתקופה הרלוונטית". "התקופה הרלוונטית" הוגדרה בהסכם מול בנק לאומי – כתקופה שחלה מיום 2.12.2006 (7 שנים קודם להגשת ההליך הייצוגי נגד בנק לאומי) ועד למועד אישור הסכם הפשרה; ואילו בהסכם מול בנק דיסקונט – כתקופה שחלה מיום 19.10.2007 (7 שנים קודם להגשת ההליך הייצוגי נגד בנק דיסקונט) עד למועד אישור הסכם הפשרה.
2. הגדרה זו מרחיבה את הקבוצה שהוגדרה על ידי בית המשפט הנכבד בהחלטה מיום 3.11.19, שאישרה באופן חלקי את ניהול התביעות כייצוגיות (להלן: "החלטת האישור"), בכפוף לתנאים שנקבעו בה, שם נקבע כי הקבוצה תכלול את לקוחות הבנקים אשר פרעו בפירעון מוקדם הלוואות לא מפוקחות, עד למועד החלטת האישור (ביום 3.11.19).

תמצית עקרונות הסכם הפשרה – השבת כספים שנגבו ביתר

3. בהחלטת האישור נקבע, כי הריבית המשולמת לבנקים בעסקת הלוואה ניתנת להפרדה לשלושה חלקים: (1) עלות הכסף; (2) תוספת סיכון; ו- (3) המרווח הפיננסי. כמו כן נקבע כי יש לאשר את התביעות כייצוגיות,

בכפוף לתנאים שנקבעו בהחלטה, רק בגין הגבייה של רכיב תוספת הסיכון הנכלל בתשלום הפרשי הריביות (להלן: "רכיב תוספת הסיכון" או "רכיב התביעה שאושר").

רכיב תוספת הסיכון ורכיב "המרווח הפיננסי" ייקראו להלן (ובהסכם הפשרה) - "מרווח האשראי".

4. בהתבסס על נתונים פומביים של כל בנק, ובעקבות תחשיב שנערך על ידי הצדדים בהסכמה, מוסכם כי רכיב "תוספת הסיכון" בבנק לאומי הוא 4.234% מתוך מרווח האשראי; ובבנק דיסקונט - 7.9% מתוך מרווח האשראי.

5. הבנקים ישיבו לחברי הקבוצה הזכאים להשבה כספים שנגבו על ידי הבנקים במסגרת גביית רכיב תוספת הסיכון, בשיעור 80% מתוך רכיב "תוספת הסיכון", בכפוף לכך שהבנקים גבו אותה בפועל, והכל בכפוף להוראות הסכם הפשרה.

6. ההשבה בגין העבר תבוצע פרטנית לכל אחד מחברי הקבוצה, בין אם על דרך זיכוי חשבונות פעילים בבנק של חברי קבוצה, בין אם על-ידי קיזוז כנגד חוב של חבר הקבוצה, ובין אם על דרך משלוח המחאות בנקאיות לחברי הקבוצה, והכל בכפוף להוראות הסכם הפשרה.

7. סכומי ההשבה אשר יגיעו לחברי קבוצה שלא פדו את המחאות שנשלחו להם עד למועד תום התוקף המצוין על גבי המחאות, יועברו כתרומה לקרן לניהול וחלוקת כספים שנפסקו כסעד שהוקמה מכוח סעיף 27א של חוק תובענות ייצוגיות (להלן: "הקרן"), בתוך 45 ימים ממועד תום התוקף של המחאות. בנוסף, לאור העלויות הכרוכות בביצוע הבדיקות הנדרשות וההשבה בפועל, הוסכם כי חברי קבוצה שסכום ההשבה לו הם זכאים יהיה שווה או נמוך מ- 50 ₪, לא יהיו זכאים להשבה בפועל, והסכומים המגיעים להם יועברו גם הם לקרן.

8. העברת סכום התשלום לחשבון פעיל של חבר קבוצה, או תשלום סכום המחאה לאותם חברי הקבוצה שפדו את המחאה שנשלחה להם, או העברת סכום התשלום לקרן (ביחס ללקוחות שהבנק נדרש להעביר את סכום ההשבה לו הם זכאים לקרן) תיחשב למילוי של הבנקים אחר חובתם לביצוע תשלום סכום ההשבה, ולא תחול עליהם חובה נוספת כלשהי בעניין ולא תקום למי מחברי הקבוצה הזכאים להשבה כל טענה בנושא.

ההסדרה העתידית ביחס לכלל לקוחות הבנקים הרלוונטיים

9. כל עוד לא יחולו שינויים מהותיים בדיון ביחס לאופן שבו על הבנקים לחשב את תשלום הפרשי הריביות בהלוואות לא מפוקחות, הבנקים יחשבו את תשלום הפרשי הריביות בפירעונות מוקדמים של הלוואות לא מפוקחות שיבוצעו לאחר אישור הסכם הפשרה, תוך הפחתת סך השווה לרכיב תוספת הסיכון מרכיב מרווח האשראי בתשלום הפרשי הריביות (קרי – ביחס לבנק לאומי, הפחתה של 4.234%; וביחס לבנק דיסקונט, הפחתה של 7.9% - מתוך מרווח האשראי בתשלום הפרשי הריביות), למעט אם מדובר בהלוואה שהועמדה במסגרת הסכם מימון פרטני וששותפים לה גופים פיננסיים נוספים.

מעשה בית-דין וויתור על תביעות

10. בכפוף לאישורו, הסכם הפשרה יהווה מעשה בית-דין כלפי כל חברי הקבוצה, למעט אלה שביקשו מבית המשפט, ובית המשפט יתיר להם, לצאת מן הקבוצה שעל חבריה חל ההסכם הרלוונטי.

המלצה על גמול למבקשים ושכ"ט באי-כוחם

11. בהתאם לסעיפים 22-23 לחוק תובענות ייצוגיות וההלכה הקושרת בין הגמול ושכ"ט ובין התועלות שהשיגו ההליכים, הן במישור הכספי והן במישורים נוספים שבהם התובענה עוררה שאלות ציבוריות ראויות, בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר גמול לכל אחת מהתובעות הייצוגיות – בסכום השווה ל- 3% מסכום הפשרה

הסופי (כהגדרתו בהסכם הפשרה) בבקשת האישור שהוגשה על ידה, בתוספת מע"מ כדין; ושכ"ט עו"ד לב"כ רוזנבוך ויעלים – בסכום שיקבע על פי השיעורים והמדרגות שנקבעו בע"א 2046/10 **עזבון המנוח שמש נ' רייכרט**, סה(2) 681 (2012), שיחושב על פי סכום הפשרה הסופי, בתוספת מע"מ כדין.

12. האמור לעיל מהווה תמצית בלבד של הסכם הפשרה. הנוסח המלא של הסכם הפשרה הוא המחייב. בכל מקרה של סתירה בין הוראות הסכם הפשרה לבין האמור במודעה זו, יקבעו הוראות הסכם הפשרה.

13. הסכם הפשרה, עומד לעיון עד חלוף 45 ימים ממועד פרסום הודעה זו במשרד באי כוח התובעות הייצוגיות - פירט, וילנסקי, מזרחי, כנעני - עורכי דין, ממרכז עזריאלי 1, תל-אביב. כמו כן הסכם הפשרה יעמוד לעיון גם באתר כל אחד מהבנקים בכתובות הבאות: discountbank.co.il ו-leumi.co.il.

14. תוכן מודעה זו אושר על ידי בית המשפט והיא מתפרסמת בהתאם להחלטתו.

ליאת עיני נצר, עו"ד
ב"כ בנק דיסקונט לישראל בע"מ

דרור קדם, עו"ד
ב"כ בנק לאומי לישראל בע"מ

לירון ליברמן, עו"ד
ב"כ רוזנבוך ויעלים